

Bevolkingsonderzoeken naar kanker: stand van zaken in Glabbeek

Dit rapport bundelt informatie over de bevolkingsonderzoeken naar kanker. Je vindt er de participatiegraad van Glabbeek in terug. Ter vergelijking lees je ook de Vlaamse cijfers. De cijfers, figuren en grafieken in dit rapport zijn afkomstig van het Centrum voor Kankeropsporing.

Gezondheidsdoelstelling

“Tegen 2020 zijn de Vlaamse bevolkingsonderzoeken naar kanker van de baarmoederhals, borst, en dikke darm efficiënt georganiseerd, rekening houdend met kosteneffectiviteit en met maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties op vlak van bevolkingsonderzoek, en dragen ze bij tot gezondheidswinst voor de bevolking van Vlaanderen.”

Wat is een bevolkingsonderzoek?

Een bevolkingsonderzoek is gericht op een bepaalde bevolkingsgroep die geen klachten of symptomen hebben. Het onderzoek gebeurt via een gestandaardiseerde aanpak en via een centrale collectieve aansturing en evaluatie.

Het diagnostisch onderzoek daarentegen is gericht op een individu mét klachten of symptomen. De persoon zal via individueel aangepaste onderzoeken ook individueel medisch behandeld worden.

Een bevolkingsonderzoek wordt pas opgestart indien er voldaan wordt aan verschillende voorwaarden voor verantwoorde screening. Onder andere:

- De ziekte is een belangrijk gezondheidsprobleem
- De ziekte is herkenbaar in vroeg symptomatisch stadium
- Er kan gebruik gemaakt worden van een betrouwbare en aanvaardbare opsporingsmethode
- De baten wegen op ten opzichte van de kosten
- ...

Bevolkingsonderzoek naar borstkanker

Borstkanker is de meest voorkomende vorm van kanker bij vrouwen. Eén op de acht krijgt in haar leven met de ziekte te maken. Meer dan 75% van de borstkankers komt voor bij vrouwen ouder dan 50 jaar. Met het bevolkingsonderzoek naar borstkanker kunnen per 1.000 onderzoeken zeven tot negen vrouwenlevens worden gered. Het bevolkingsonderzoek loopt sinds juni 2001.

In het kort

- Opsporingstest? Screeningsmammografie om de twee jaar
- Voor wie? Vrouwen van 50 tot en met 69 jaar
- Uitnodiging? Om de twee jaar ontvangen vrouwen, die de laatste twee jaar geen screeningsmammografie lieten nemen, een uitnodiging van het Centrum voor Kankeropsporing. In de brief staat een voorstel voor afspraak in een erkende radiologische dienst (= mammografische eenheid). Deelnemen kan ook met een voorschrift van de arts voor screeningsmammografie.
- Resultaat? Brief van het Centrum voor Kankeropsporing aan de deelnemster en haar arts over het resultaat.
- Kostprijs? Kosteloos om de twee jaar indien in regel met Belgische ziekteverzekering (derdebetalersregeling).

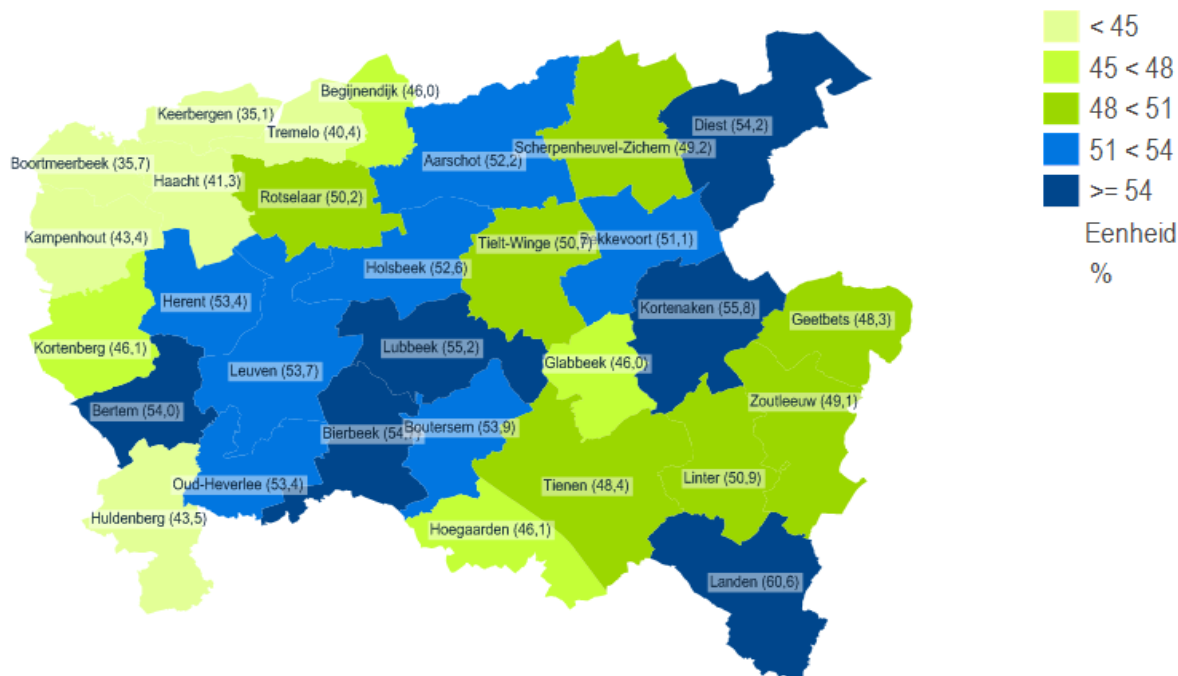
Dekkingsgraad door screening binnen het bevolkingsonderzoek in 2014

In 2014 nam **46,0%** van de vrouwen uit de doelgroep in Glabbeek deel aan het bevolkingsonderzoek.

In Vlaanderen nam eveneens **47,2%** van de vrouwen uit de doelgroep in diezelfde periode deel aan het bevolkingsonderzoek.

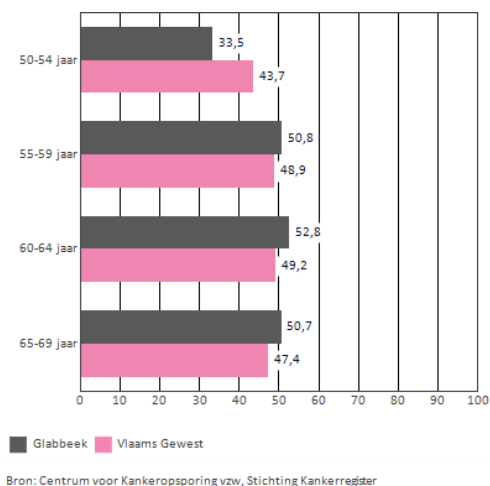
Het streefdoel? Tegen 2020 laat **75%** van de vrouwen uit de doelgroep zich tweejaarlijks screenen.

Dekkingsgraad door screening in regio Oost-Brabant in 2014

Figuur 1: Dekkingsgraad door screening in de regio Oost-Brabant.

Dekkingsgraden per leeftijdscategorie

Figuur 2: Dekkingsgraad (%) door screening binnen het bevolkingsonderzoek per 5-jarenklasse in 2014.

Evolutie dekkingsgraden

Figuur 3: Dekkingsgraad (%) door screening binnen het bevolkingsonderzoek per jaar.

Bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker

Elk jaar krijgen ongeveer 350 vrouwen in Vlaanderen baarmoederhalskanker. Het is daarmee de twaalfde meest voorkomende kanker bij vrouwen. Baarmoederhalskanker wordt voorafgegaan door een aantal voorstadia. Door de voorstadia te behandelen, kan je het ontstaan van kanker voorkomen. Het bevolkingsonderzoek naar baarmoederhalskanker spoort de kanker of voorstadia zo vroeg mogelijk op. Het bevolkingsonderzoek loopt sinds juni 2013.

Sinds het schooljaar 2010-2011 biedt de Vlaamse overheid het vaccin tegen humaan papillomavirus (HPV) jaarlijks kosteloos aan voor alle meisjes in het eerste jaar secundair onderwijs in Vlaanderen. Het vaccin beschermt niet tegen alle types HPV. Zo blijft het belangrijk dat vrouwen vanaf de leeftijd van 25 jaar om de 3 jaar een uitstrijkje laten nemen.

In het kort

- Opsporingstest? Uitstrijkje van de baarmoederhals (Pap-smear) om de drie jaar
- Voor wie? Vrouwen van 25 tot en met 64 jaar
- Uitnodiging? Als een vrouw gedurende drie jaar geen uitstrijkje heeft laten nemen, ontvangt ze een uitnodigingsbrief van het Centrum voor Kankeropsporing om zelf een afspraak te maken met de huisarts of gynaecoloog.
- Resultaat? De vrouw spreekt af met de huisarts of gynaecoloog hoe ze het resultaat zal vernemen.
- Kostprijs? De afname van het uitstrijkje en het laboratoriumonderzoek zijn in principe kosteloos om de drie jaar wanneer de vrouw in regel is met de Belgische ziekteverzekering. De consultatie van de arts (remgeld) is betalend. In sommige gevallen worden door het labo onkosten aangerekend.

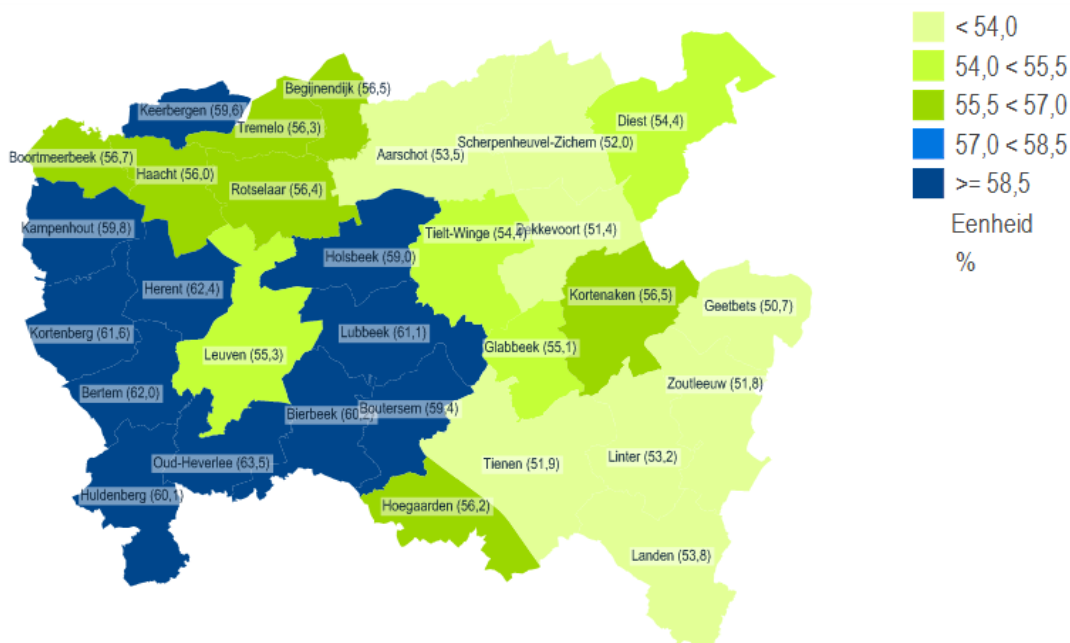
Dekkingsgraad door screening in 2014

In 2014 nam **55,1%** van de vrouwen uit de doelgroep in Glabbeek deel aan het bevolkingsonderzoek.

In Vlaanderen nam **55,7%** van de vrouwen uit de doelgroep in diezelfde periode deel aan het bevolkingsonderzoek.

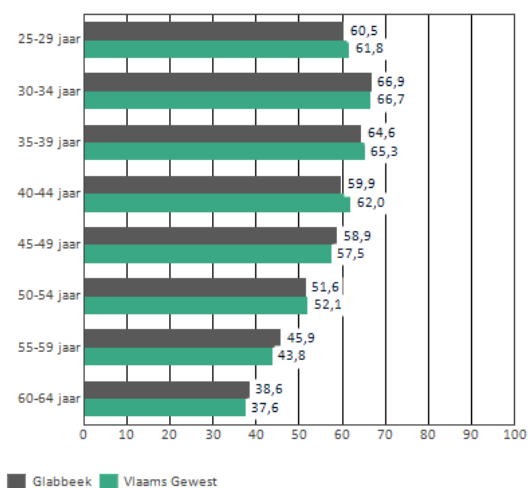
Het streefdoel? Tegen 2020 laten **65%** van de vrouwen uit de doelgroep zich driejaarlijks screenen.

Dekkingsgraad door screening in regio Oost-Brabant in 2014

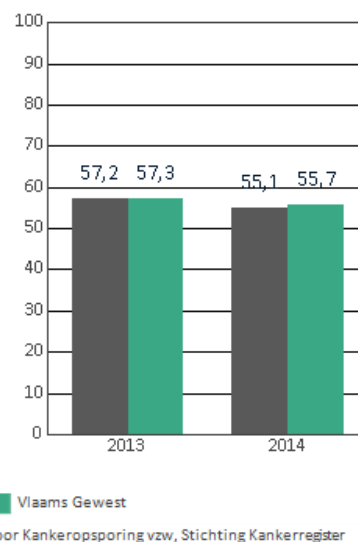
Figuur 4: Dekkingsgraad door screening in de regio Oost-Brabant.

Dekkingsgraden per leeftijdscategorie

Figuur 5: Dekkingsgraad (%) door screening per 5-jarenklasse in 2014.

Evolutie dekkingsgraden

Figuur 6: Dekkingsgraad (%) door screening binnen het bevolkingsonderzoek per jaar.

Bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker

Dikkedarmkanker is de tweede meest voorkomende kanker bij vrouwen en de derde bij mannen. Elk jaar overlijden er in Vlaanderen ongeveer 1.800 mensen aan de ziekte. Als dikkedarmkanker in een vroeg stadium wordt ontdekt, dan stijgt de overlevingskans tot 95%. Het bevolkingsonderzoek naar dikkedarmkanker loopt sinds oktober 2013.

In het kort

- Opsporingstest? Stoelgangstaal (iFOBT) om de twee jaar
- Voor wie? Vrouwen en mannen van 56 tot en met 74 jaar (selectie en spreiding)
- Uitnodiging? Om de twee jaar ontvangen vrouwen en mannen die de laatste twee jaar geen stoelgangtest lieten uitvoeren een uitnodiging. De brief bevat een afnameset met handleiding, een antwoordformulier en een bubbel envelop om het staal naar het labo te sturen (geen portkosten).
- Resultaat? Brief van het Centrum voor Kankeropsporing over het resultaat aan de deelnemer/deelneemster en zijn/haar arts.
- Kostprijs? Kosteloos. De vergoeding voor de organisatie van het bevolkingsonderzoek en de analyses in het labo worden bekostigd door de Vlaamse Overheid.

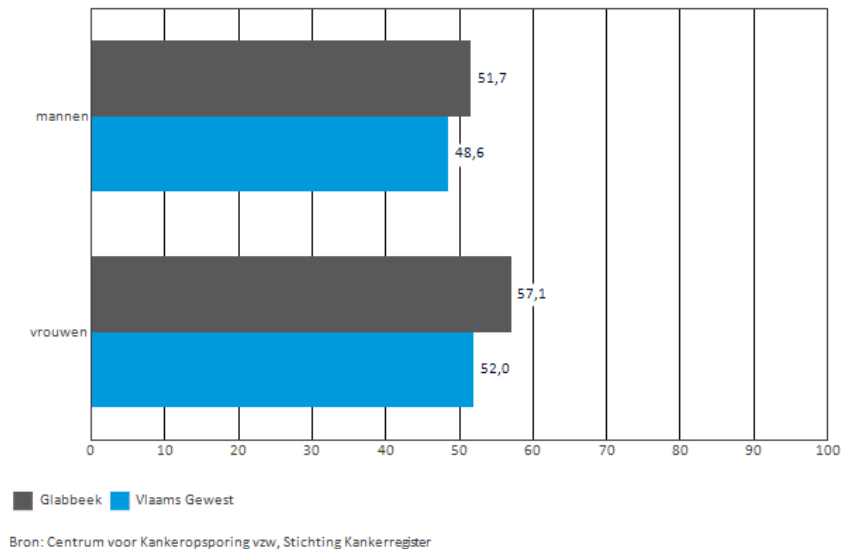
Responsgraad in 2014

In 2014 nam **54,4%** van de mannen en vrouwen uit de doelgroep in Glabbeek deel aan het bevolkingsonderzoek.

In Vlaanderen nam **50,3%** van de mannen en vrouwen uit de doelgroep in diezelfde periode deel aan het bevolkingsonderzoek.

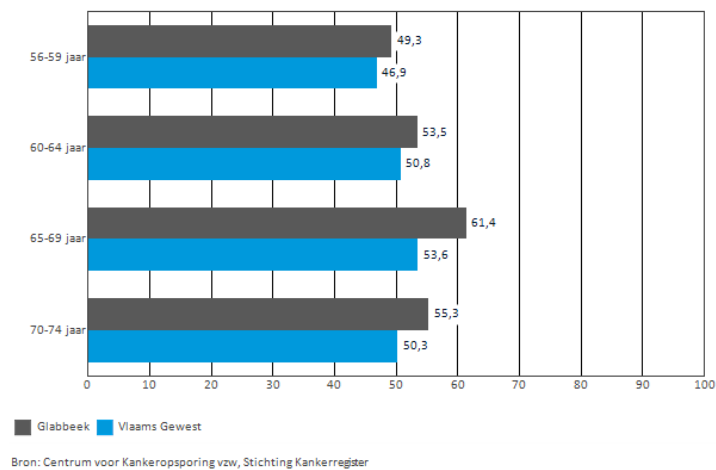
Het streefdoel? Tegen 2020 laat **60%** van de mannen en vrouwen uit de doelgroep zich tweejaarlijks screenen.

Responsgraad naar geslacht in 2014

Figuur 7: Responsgraad (%) naar geslacht in 2014.

Responsgraad per leeftijdscategorie in 2014

Figuur 8: Responsgraad (%) per 5-jarenklasse in 2014.

Meer weten over de bevolkingsonderzoeken naar kanker?

Surf naar www.bevolkingsonderzoek.be of bel het gratis nummer 0800 60 160.